

S Z A B O L C S

(Telefonsz. az Interurbán hálózatban : 132.)

POLITIKAI LAP.

(Telefonszám a városi forgalomban : 132.)

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 8 korona.

Egyes szám 16 fillér.

Megjelenik hetenkint egyszer, szombaton.

Szerkesztőség : IV. ker. Vasuti-ut 17.**Kiadóhivatal : Iskola-utca 3.**

Lapunk a bel- és külföld minden nagyobb városában képv. van.

Justhék programja?

A „Budapesti Napló“ március 1-én igen behatóan foglalkozott és nagyon találóan világította meg ezt a kérdést. Különböztetjük át a szót a „Budapesti Napló“ :
A mi programunk tiszta és világos. Programunk katonai téren, külügyi téren a magyar államiség jogainak érvényesítése. *Nem a telfogatás, nem az erőszakos eszközök használása, hanem a lépésről-lépésre való előhaladás követése.*

Emellett azonban politikai elvünk a férfias kitartás és becsületes hűség mellett, aminek megvalósítására a nemzet számára az idők elkövetkeztek. Programunk az önálló nemzeti bank tényleges megvalósítása. Programunk az önálló vámterület felállítása. Programunk az általános és egyenlő választói jog megalkotása. Programunk emellett a nemzeti előhaladásnak minden téren való biztosítása. Közigazgatásban és jogszolgáltatásban a mindenkit egyaránt megillető jogegyenlőségnek érvényesítése. Felekezeti téren és nemzeti kérdé-

sekben a békének, a jogrend uralmának biztosítása. A magyar államiség szigorú védelme közéletünk összes ágazataiban. Városaink és községeink érdekeinek előbbrevitele és hiányzó intézményeinknek kiépítése. A tisztviselők jogállásának pragmatikus biztosítása és anyagi érdekeik fokozottabb védelme.

Programunk a katolikus autonómia megvalósítása és az 1848. XX. t.-cikknek az összes törvényesen bevett vallásfelekezetekre vonatkozó törvényileg biztosított további végrehajtása és a lelkesi fizetések rendezése.

A mezőgazdaság, ipar és kereskedelem érdekeinek védelme, a kisipar súlyos bajainak orvoslása.

Az adók igazságosabb és arányosabb megosztása. A mezőgazdasági és ipari munkásság érdekeinek fokozottabb ápolása és előbbrevitele.

Ez a néhány sor, melyet ideirtunk: program. Egy politikai pártnak a programja. Így, ahogyan itt állnak fehér papiroson a fekete betűk, akár díjat tűzhetnének ki. Tessék kitalálni, hogy melyik pártnak a programja. Nem sokan akadnának, akik azt felelnék, hogy ez : „a függetlenségi program a maga teljességében“. Pedig a Justh Gyula vezetése alatt

álló negyvennyolcas párt ebben a programban foglalja össze azokat a feladatokat, melyeknek megoldása végett össze akarja gyűjteni a nemzet erejét.

Ha valaki a találgatás során azt mondaná, hogy ezek a pontozatok a kormány pártjának programját alkotják, azt kellene felelnünk, hogy igen, ez Héderváry Károly gróf programjának a vázlatja. A különbség csak az, hogy Héderváry programja sokkal teljesebb, sokkal határozottabb. Kezdve a nemzeti függetlenség és önállóság érvényesítésén, végezve a progresszív adón. Minden ponton több a tartalma a miniszterelnök és a Nemzeti Munkapárt programjának, mint annak a programnak, amelyet Justhék a függetlenségi program teljességének neveznek. A másik különbséget is föl kell jegyezni, azt, hogy a függetlenségi párt hirdette már mindezeket a pontokat fokozottan és teljesebben három évtizeden át, de cserben hagyta hivatát és hívőit négy esztendei kormány-működés során. Ha most újra olvassuk szövegüket ezeket a pontokat, a tapasztalatra támaszkodó joggal kételkedhetünk a program őszinteségében, míg ellenben Héderváryval és pártjával szemben senkinek semmiféle kételyre nincs oka.

Ha pedig nem a Nemzeti Munkapárt

TÁRCA.

Kiabrandulás.

Irta: Battyán Radó.

A gyorsvonat ijesztő sebességgel robotott belé a sötét éjszakába. A ködös, párás levegőt percenként bevilágította a mozdony kürtjéből kitóduló veres színű füst. Az egész vonat minden egyes kocsija belereszketett a sebes vágatásba.

Különös éjszaka volt. A táviráda oszlopok mint egy-egy ijesztő fantóm száguldtak el a kupék ablakai előtt. A ködös, ónos levegő odaesapta fantasztikus czikornyait a tükörüvegű ablakokra. A mozdony gépezete zihálva lihegett a siket sötétségen.

Folyton-folyvást fordult a vonat, s minden egyes deszkadarabja fájdalmasan nyikorgott a nagy megerhelhetéstől.

A kocsikban egyetlen utas sem hunyta le szemét.

A szelvény mely künn dühöngött, hátborzongatóan visongott, s mintha ezer ördög szabadult volna ki tömlőcéből, a kezdődő bóra oly felelmetesen üvöltött be a kupék legkisebb nyílásán is.

Egy elsőosztályú félfülkében két utas szorongott a bársony pamtagon. Hiába fújták tele a fülke levegőjét parázként égő szivarjuk füst-

jével, arcukon meglátszott a kellemetlen elkenyszeredetség, melynek talán még ők sem tudták volna magyarázatát adni.

Végre az egyik megtörte a nyomasztó csendet.

— Ma nem sokan alhatnak ebben a vonatban.

— Én is azt hiszem, — válaszolt kellemetlenül a másik.

— Nem tudom magyarázatát adni a dolognak, de én olyan furcsán érzem magamat, mintha félnem kellene valamitől.

— Maga is! — kiáltotta önkénytelenül az utitárs.

— Nem vagyok gyáva férfi. Nem egyszer néztem már farkasszemet a halállal, de egyetlen egyszer sem éreztem azt a kínos szorongást mely most erőt vett egész valómon.

— Engem sem tejbé rizkásán neveltek fel, — szólott ott kissé sértődötten a másik — de istenemre ugyanezt tapasztalom magamon is.

— Én velem már másodizben történt meg ez a dolog. Ha érdeklő elmondhatom, úgy sem tudunk okosabbat ki fundálni, ebben a bolond éjszakában.

— Szívesen halgatom, — mondta kissé békülékenyebben hangon a másik.

Mindketten eldobták a már végig égett szivart. Zsebökből elővették tömött tárcájukat

s míg barátságosan egymást megkínálták, ki-ki rágyújtott egy illatos havannára. A kék füst karikázva szállongott a félfülke menyezete felé s a bőbeszédű utas elkezdett mesélni.

— Épen tíz év előtt történt. Fiatal élet-erős férfi voltam, telve jövőbeli reménységgel. Tervek óhajok csak úgy hemzsegték fejemben. Mindenáron gazdag ember szerettem volna lenni. S már úgy látszott a legjobb uton haladok céljaim elérésére, a tervek, óhajok lassan-lassan valóra kezdtek válni, midőn utamat keresztezte valami. Jobban mondva valaki. Beleszerettem egy leányba. Hirtelen váratlan jött az egész. Egy félórás beszélgetés után úgy éreztem, hogy életem forduló pontjához érkeztem. Éreztem, hogy e nőnek enyémnek kell lenni, hacsak egész életem boldogtalanságát magamra zudítani nem akarom.

S azután mindennapos lettem a leány szüleinél. Szinte elveszettnek láttam minden egyes napot, ha dolgaim nem engedték, hogy nála lehessenek.

Fél ember lett belőlem. Bárhol voltam, bármily ügyben jártam, a lelkem mindig körültre csapongott. Mindig vele voltam gondolatban s mintha álmokörös lennék úgy éreztem magamat.

Környezetem hamar felismerte a bajt, mely erőt vett rajtam s kézzel-lábbal igyekeztek felmenteni a varázs alól. De ez sehogyan sem sikerült nekik.

Tavaszi ujdonságok u. m. cipők, Borzalino kalapok, keztük, harisnyák, ruhadíszek stb. már óriási választékban megérkeztek

Eisler Károly

cipő-, kalap-, női-, férfi- divatárú üzletében.

NYIREGYHÁZÁN. Telefon szám 114.

programjával, hanem a régi, teljes függetlenségi programmal hasonlítjuk össze ezt a szót, itéletünket tényleg csak ebben a négy foglalkozhatjuk össze: *nincs többé függetlenségi párt*. Mikor megalakult a koalíció, megjósoltuk, hogy nem lesz többé függetlenségi párt. Jóslatunk beteljesedett. Sem az összefoglaló pontok között, sem az azokat megelőző fejtegetések során nincsen szó personálunióról, még csak nemzeti függetlenségről se, melyről Héderváry soha, egyetlenegy nyilatkozatában sem feledezik meg. E helyett Justhék a magyar államiság jogainak érvényesítéséről úgy beszélnek, hogy az is csak „lépésről lépésre“ haladjon előre. Az embernek szinte eszébe jut Fejérváry Géza „lassan-lassan“-ja. Meg kell valósítani, aminek ideje a nemzet számára elkövetkezett, mondja a szózat. Héderváry mennyivel pontosabb terminust ad, amikor azt hirdeti, hogy mindent meg kell csinálni és mindent úgy kell csinálni, amikor és ahogyan a nemzetnek használ.

A bankkérdésről előrebocsát a szózat egy hosszú, gondolatmenetében kopott, érveiben elavult, stílusában lapos elmélkedést. Ebben az elmélkedésben még találkozunk az 1911. január 1. dátumával. De ott, ahol a program pontjait felsorolják, már nincsen dátum. Az önálló nemzeti bank tényleges megvalósítása — dátum nélkül, pedig minden magyar ember programja lehet. Az önálló vámterület pontjából is kimaradt a terminus. A választójogi harmonika is egy kissé összeszorult: programunk az általános és egyenlő választói jog megalkotása. Valamennyi többi pont is olyan, hogy mindenki vallja őket. De majdnem mindenki szabatosabban vallja, mint a Justh-párt.

Nincs többé függetlenségi párt. Egyetlenegy politikai programja van a magyar nemzetnek. Ezt a programot elmondta Héderváry Károly gróf, megírta Tisza István és részletezi vagy részletezni fogja a Nemzeti Munkapárt bizottsága. És hogy valóban csak ez az egyetlenegy program van, azt mi sem bizonyítja jobban annál a szózatnál, melyet a Justh-párt a függetlenségi program teljességének nevez.

A tartalmát tekintve tehát a függetlenségi pártnak ez a megnyilatkozása alapján véve nem egyéb, mint egy kor-

poratív belépési nyilatkozat Héderváry gróf pártjába. Annál gyanúsabb, hogy ilyen lényeg mellett ugyanez a nyilatkozat formailag *hadat üzen* annak a kormánynak, melynek programját kisajátítja. Az ember nem tudja, azon busuljon-e, hogy immár a függetlenségi pártnak sincs függetlenségi programja, vagy azon, hogy még függetlenségi program nélkül is fennmaradt egy programtalan függetlenségi párt? Vagy pedig örüljünk-e, hogy a *magyar nemzetnek most már csak egy politikai programja* van, hogy soraiba immár elvi ellentétek nem vernek éket, hanem minden testvérháború most már *csak személyes kérdések körül torog?* Mert a Justh-párt szózata mind ezekre a tényekre bizonyíték.

Különös nemzeti ajándék ez a szózat. Részben ártatlanul néz ki, részben örömet is kelthet, egészében azonban nagyon gyanús. Trójai faló. Látszólag kedveskedés, de nem lehet tudni, hogy mit rejt magában. Az őszinteség semmiesetre sem veleje. Valami huncutság inkább rejtőzhet benne. Kínálja is magát, de rug is. Meg kell várni, amíg megnyílik. Azután úgy kezeljük, ahogyan a nagy nemzeti célt. Héderváry gróf célját segíti, vagy hátráltatja. Addig jó lesz a nemzetnek óvatosan közeledni feléje.

Nincs többé függetlenségi párt.

Mennél többet forgatjuk azt a Justh-féle manifesztumot, annál tisztábban látjuk, hogy — nincs többé függetlenségi párt.

A szózatnak az a fejezete, mely a párt-programot összefoglalja, három részből áll. A harmadik rész belügyi reformokat hirdet. — Ugyanezokat hirdeti feleletesebben, általánosabban, melyeket Héderváry Károly gróf programja részletebben, szabatosabban foglal össze. A lényegét, azt ami hivatva lenne a függetlenségi pártot a többi párttól megkülönböztetni, az első és a második rész tartalmazza.

A második rész az önálló nemzeti bank tényleges megvalósítását és az önálló vámterület felállítását hirdeti. Egy kicsit furcsa az a „tényleges“ jelző, mely a kocsit ott van, a vámterületnél nincs. Hát az önálló vámterületet nem akarják „ténylegesen“ felállítani? Ez a kisebb hátsó ajtó azonban lényegtelen azzal a hatalmas, tágas hátsó kapuval szemben, melyet mind a két pontnál nyitva tart a terminus hiánya. Így ezt a két pontot minden magyar ember aláírja. De ha csak így hirdetik, akkor egyáltalában nem bizonyos, vajjon az önálló

hangulata erős. Kimerülten vettem magamat pamlagomra, s féltem. Féltem az egyedül-léttől, a jövődőtől, kiváltképpen magamtól. Sivár kietlennek tetszett előttem a jövő s örömmel vártam a halált. Majd fohászokdni kezdtem. Fohászokdni ahhoz a magasztos lényhez, ki addig is meghalgatta könyörgésemet. Arra kértem, tegyen valami csodát, mentse fel szívemet ez alól a lehetetlen nyomás alól, oszlassa szét a varázslatos fátyolt, mely szemeimtől a tiszta látást elvonja.

Künt félelmetesen dühöngött a vihar. A kémény kürtön keresztül mint az alvilág félelmetes orgonája zuggott be a fergeget. A kályha ajtón túl mintha megszámlálhatatlan nyughatatlan gonosz szellem siránkozott volna bebocsátásért, úgy hallatszott.

Fázósan húztam magamra a pamlag puha szőnyegét. — S ebben a rettenetes tusában kimerült. fáradt testem meg kívánta a magáét. Elaludtam.

S e percben megjelent az, kit legjobban szerettem valaha a világon, az aki még élt, kezének egyetlen érintésével, minden fájdalmat megszüntetett, elhunyt édes anyám.

Szomoruan mosolygott. Úgy mint mikor még élt. Nem szólt egyetlen szót sem. Csak finom, fehér kezét oda tette a szívem fölé. S mosolygott. Titokzatosan mosolygott.

bank, és az önálló vámterület valaha meglesz-e.

Ebben tehát először feljegyzendő az erkölcstelenség, mely abban rejlik, hogy a gazdasági önállóság tényleges megvalósítását vállalt feladatuk gyanánt tüntetik fel, de ezt a feladatot úgy állítják be a programjukba, hogy megoldani akár sohase kell. Másodsor pedig világos, hogy a programnak ez a része teljesen és kizárólagosan az 1867-iki XII. t. cikk második részében alapján áll, amely rész ugyan csak megállapítja és bebiztosítja Magyarország számára a gazdasági önálló berendezkedés föltétlen jogát. — A programnak ez a második része tehát nem alkalmas arra, hogy a minifesztlő párt negyvennyolcas jellegét kidomborítsa, sőt így, ahogyan van, kevés az még egy olyan hatvanhetesnek is, aki a gazdasági önállóság tényleges megvalósítását sürgős állami feladatnak tartja.

A Justh-párt negyvennyolcasságának bizonyítékát most tehát csak e manifesztum programszerű fejezetének első részében keresthetjük. Ez az első rész tudvalevőleg így szól:

„Programmunk katonai téren, külügyi téren a magyar államiság jogainak érvényesítése. Nem a felfogatás, hanem a lépésről-lépésre eszközök használása, hanem a lépésről-lépésre való előhaladás követése.“

Nincs előttünk szó szerint az Irányi Dániel-féle függetlenségi párt régi programja. Anynyit azonban mindenki tud, hogy az a program közjogi téren a tiszta personáluniót követelte, önálló magyar hadsereggel, önálló magyar külképviselettel. Ausztriától mindenben teljesen független állami berendezkedéssel. A Justh Gyula-féle állítólagos negyvennyolcas párt program-szerű szózatában sem a personál-unio, sem a függetlenség nem fordul elő. Egyetlenegy szóval sem!

Helyette beszélnek „a magyar államiság jogainak érvényesítéséről“, amelyet „lépésről-lépésre való előhaladás“ útján akarnak elérni. Hát Magyarországot még nem volt olyan párt mely a magyar államiság jogairól, vagy e jogok érvényesítéséről valaha lemondott volna! Senki még sohase mondta, nem is mondhatta, hogy ezt a 67. XII. megcselekedné. Ellenkezőleg. Ez a törvény is kiemeli a magyar államiságot és ennek szuverén, minden külső beavatkozás föltt álló jogait. A különbség legfeljebb abban van, hogy ki hogyan akarja ezt a szuverén államiságot érvényre juttatni. Erre nézve különfélék a felfogások még a hatvanhetesek közt is. De a 67 és 48 közt fennálló különbség nem az, hogy az egyik a magyar államiságot érvényesíteni, a másik elejteni akarja, hanem ez a különbség abban áll, hogy a 67 bizonyos közös intézmények keretein belül érvényesíti szuverén jogainkat, míg a 48 e közös intézmények lerombolását és a magyar államiság független, önálló berendezkedését követeli, illetve követelte eddig.

Mert most már a Justh féle új 48-asság nem követel personáluniót, nem követel független berendezkedést, nem harcol a közös

S én könnyes szemekkel ébredtem fel. A fergeget elvonult. Künt a nap bágyadt sugára aranyozta be a vidéket. Könnyen rugalmasan pattantam fel kerevetemről. Teli tüdővel szivtam magamba, a felnyitott ablakon keresztül beözönlő friss levegőt.

S azután siettem dolgaim után. Édes anyám képe ott vibrált szemeim előtt. Ajkán a furcsa mosollyal. Egész napom kellemesen tölt el. Este, szokás szerint elmentem szerelmem tárgyához, de különös, mikor a lépcsőkön felsiettem, nem vett erőt rajtam az izgalom. Mintha csak valami „üzleti ügy“ bonyolítására siettem volna.

S becsöngettem. Véletlenül éppen ő nyitott ajtót. Örömmel nyultam kezéhez. S ő nyitotta. De én ijedten ejtettem ki kezemből kacsóját. Nem kívántam. Ő csodálkozva tekintett reám ragyogó nagy szemével, de én bátran kiáltam tekintetét. Nem szédültem el tőle, mint máskor.

Bementünk a szobába s beszélgetni kezdtünk, mint azelőtt. Ijedten rezzentem össze. Untatott az együtt lét.

Sietve bucsút vettem fájdalmaim e meghitt tanyájától. Elmentem. A lépcsőkön lehaladva szivem megkönnyebült. Szinte örömmel mentem el onnan, honnan máskor teli fájdalommal vándorogtam el.

Nem szerettem a leányt többé.

Még egy párszor el látogattam udvariasság-

Mondhatom a kínok és gyönyörök fenséges vegyülékéből csinálták a szerelmet. Fájdalom epsztó szomorság volt naponta osztályrészem. Azt hittem, hogy az akit szeretek akihez minden idegszálam fűz, akihez minden csepp vérem görcsösen ragaszkodik, hogy az nem szeret, vagy legalább is nem oly örülten, oly hihetetlen magas mértékben, mint én.

Mert dacára nagy szerelmemnek büszkeségem nem türt semmi megalázkodást. Megkivánta, hogy ő is mutassa, éreztesse velem, hogy minő boldogság az szerelmesünk kélt megérintenünk, hogy felragyog szemünk pillantása látásukra s minő szomorú a válás perce.

S a leány mindezt nem mutatta. Ha vérem fellázadt egy-egy véletlen mulasztásán, szempilláinak egyetlen bársonyos rettenése már ismét megvigasztalt, amint selymes tekintetével végig simogatott.

Pedig én is jól tudtam, hogy ez a leány nem feleségnek való semmi esetre sem az én feleségemnek. S mégsem tudtam szenvedélyemet leküzdeni.

Éjszakákon keresztül virrasztottam, míg ő távol valahol jóízűn nevetgált mással, reá se gondolva arra, aki varázsa alól nem tud szabadulni.

Épen ily ködös, borongós éjszaka volt, mint a mai. Egész valómon a fájdalom, a busongás

intézmények lerombolásáért, hanem annyira megy, amennyire még 67-es se ment soha. — Kijelenti, hogy beéri azzal, ha a magyar államiság lépésről lépésre előrehaladva érvényesül. Hát ilyen még 67-es se mondott soha. Egy nemzet szuverénitása vagy érvényesül, vagy nem. Érvényesülése vagy mellőzése egy tény s nem egy folyamat. Nincsenek fokozatai, nincsenek fázisai. Egy leány vagy leány, vagy nem. Egy nemzet vagy szuverén, vagy nem. Egy kicsit leány nem lehet. És ha csak egy kicsit nem szuverén, akkor már egyáltalában nem az. A nemzeti szuverénitásnak lépésről lépésre való érvényesítése tehát nemcsak nem negyvennyolcas program, de nem is hatvanhetes, hanem egyszerűen Bach-féle módszer.

A különbség 67 és 48 között, hogy most már szabatosabbak vagyunk Justhék manifestumánál, nem a magyar államiság érvényesítésének tényében, de nem is annak mérvében áll, hanem az érvényesítés módjában. Az érvényesítés tényéről még soha, senki le nem mondott. Az érvényesítés módja volt a régi 48-as pártban a personalunio és az érvényesítés módja az, amiről az új 48-as párt hallgat, mint a csuka. Ellenben lealkuszik az érvényesítés mérvéből és ezzel eléri azt, hogy programjának ezt a részét nem írja alá egyetlenegy 67-es politikus sem.

De azért, hogy Justhéknek nincsenek zavartalan közjogi fogalmaik és azért, hogy stilizálni, inni gyengén tudnak, azért ők még nem 48-asok. Ők nem azért keveredtek lépésről lépésre ebbe a manifestumukban kifejezésre jutó fogalmazavarba, mert rosszul kezelik a tollat, hanem azért, mert rosszul kezelik a 48-as politikát, s mert a 48-as közjogi elvek elejtését kifejezésre is akarták juttatni, de rejtegették is. Kifejezésre juttatni sikerült, — odafönn láthatják a kínálkozást. De ezt lefelé elrejtteni nem sikerült. A magyar nemzetnek nem kell az olyan program, mely szuverénitását el akarja homályosítani — lépésről lépésre.

Mert az ilyen program nem 48-as program, egyáltalában nem lehet magyar ember programja. A párt pedig, mely ilyen programot vall, bitorolja a negyvennyolcas jelzót, mert az nem negyvennyolcas párt. Negyvennyolcas párt nincs többé. B. N.

A munka értéke.

Elmondta: dr. Bernstein Béla főrabbi az izr. kézművesek társas estélyén.

Tisztelt Uraim!

Midőn ma először van szerencsém a Bikkur Cholim-egylet tagjai körében időzhetni, ószinte örömmel adok kifejezést, hogy ez ily kedves

ből hozzájuk, de minden egyes látogatásom még jobban igazolta, hogy teljesen kiábrándultam szerelmemből.

Nem is vettem feleségül. S ma is nőtlen vagyok.

— S minek magyarazza e hirtelen megváltozást? — kérde a másik, ki élénk figyelemmel kísérte az előadást.

— Tisztán csudatettnek. A jóságos szellem feloldotta a varázst mely szívemet fogva tartotta.

— Vagy talán ön hamarabb észre tért, semmint a veszedelem elérte, — szóló nevetve a másik.

— Higgye el, semmi okom nem volt a meghátrálásra. Önként, minden megmagyarázható előzmény nélkül jött, mint a pusztai forgószél, mely mindent magával sodor.

No és mitörtént a szép leánnyal. Érdemes volt kiábrándulni?

— Hát Isten tudja. A leány férjhez ment s azt mondják, hogy boldogtalan.

... De envelem talán másként lett volna...

A vonat egy éleset füttyentett. S hirtelen nyílt pályán megállt. Az utasok sietve ugráltak ki a kocsiokból. Semmi sem történt. Csak egy hatalmas szikla gördült le a szirtes Karszt hegyéből a sínekre.

és kellemes alkalom és egyúttal tisztelettel üdvözölöm Önöket, mint a komoly munka embereit, nemcsak mint a B. Ch.-egylet tiszteletbeli tagja, de mint hitközségem papja is. Teszem pedig ezt ősi szent vallásunk szellemében, mely a munka szeretetére tanít és a munka becsét hirdeti. Szt. töránknak e heti szakasza mutatja be nekünk az első zsidó kézművest és valóban jellemző az egész zsidóságra az a tanítás, melyet ez alkalommal nyújt nekünk. Midőn a frigysátor és annak berendezése elkészítéséről van szó, az iparosmunka remekeinek előállításáról, hogy azok Isten tiszteletére szolgáljanak a pusztai Izráelnél, azt mondja a Mindenható Mózesnek, aki bizonyára nagy gonddal volt teli, hogyan készítheti el a Szentélyt, azt mondja neki az Örökkévaló: „Ne félj, ne aggódjál; lásd, én névleg szólítottam Becelelt, Uri fiát, Chur fiát Juda törzséből, eltöltöttem őt isteni szellemmel, bölcseséggel, értelemmel és belátással minden munka számára.

Lássák, t. Uraim, azt mondja a Szentírás, hogy abban a kézművesben, aki becsülettel, jól és szépen, tehát művésziességgel készíti el a munkát, melyre szükségünk van, abban Isten szelleme lakik, csakugy, mint a tudósban, hősből, vezérből, ki a tömeg élén áll és mutatja neki az utat, melyen járnia kell. Igen, bölcsesség, értelem és belátás kell ahhoz, hogy elvégezze a kézműves a munkát, melyet hivatása kijelöl neki és pedig nemcsak a nagy, kiváló munkához, mely feltűnik, hanem a jelentéktelennek látszó, csekély munkához is. És valóban azt bizonyítja az iparosmunka története, hogy a kézművességnek szentelt élet nemcsak nem zárja ki az igazi, vagy szellemi műveltséget, hanem ellenkezőleg megköveteli, hogy a mesterember művelje szellemét, fejlessze tehetségét, gyarapítsa tudását, ha azt akarja, hogy munkája mesteri legyen, az emberiség javára és haladására szolgáljon.

És tényleg, Uraim, ha nyílt szemmel és elfogulatlan szellemmel vizsgáljuk azokat a dolgokat, melyek mindennapi életünkhöz szükségesek, azokat az eszközöket, melyek modern életünket kényelmesebbé, kellemesebbé teszik, táplálkozásunk, ruházatunk, házi berendezésünk, vagy közlekedésünk eszközeit, azt látjuk, hogy azok nem csak a kézműves kézi, de gyakran csodás szellemi munkájának eredményei. Ne menjünk messzire: az a köszörült pohár, melyből a gyöngyöző italt isszák, az a porcelán tányér, melyből az izletes falatokat eszik, hosszú évszázadokon át nagyon sok iparos szellemi és kézi ügyessége által lett csak a gyarló, csekély kezdetből; csakugy, mint az a góliát gőzgép, mely a vasuton röpit bennünket tova, vagy az a hatalmas hajó, mely az óceánon biztosít lakást számunkra, hány mesterember tehetségét, testi-lelki erejének munkáját veszi igénybe, míg rendeltetésének átadható. Ime, száz, meg száz változatban tapasztaljuk az ipari munkának nagyságát, nélkülözhetlenségét és azért kell hogy ismerjük annak értékét kicsinyben és nagyban, megbecsüljük azt a munkában és munkásban egyaránt.

Azért is téves, helytelen és szomorú az a társadalmi felfogás, mely az iparos munkától húzódik és nem tartja azt egyenrangúnak sok más foglalkozással, Hallják csak, Uraim, mit szólnak erről bölcsaink: „Ha valaki így szólna: Nagy idők fia vagyok én, előkelő családból származó, rem illik, hogy lealacsonyítsam magam kézi munkával, akkor annak azt kell felelnünk: Ó, te balga, lám a te Teremtőd más példát ad neked; ime, ő teremtette a világot és végezte el minden munkáját, amint irva vagy és ő megnyugodott minden munkájától, amit végzett.“ Nem-e arra tanít bölcsaink eme példázata, hogy nem a munka alacsonyítja le a munkást, hanem esetleg a munkás teszi megvetetté foglalkozását helytelen magaviselete és eljárása által. Mert ellenkezőleg nagy a munka értéke, mert tiszteletet szerez a gazdájának, amint azt megérdemli, ha minden tudását és tehetségét beleviszi abba. Így fogom én fel, Uraim, az iparos helyzetét és azt hiszem, így kell azt Önöknek is felfogni; ezt hirdetem, nem

mint a B. Ch.-egylet tiszteletbeli tagja, hanem mint az Önök papja, aki minden hívével egyaránt vele érez, aki minden hívének haladását, boldogulását és szellemi, erkölcsi emelkedését egyaránt kívánja. És mivel hogy ezt kívánom Önöknek is, azért szeretném látni Önöket, mint Becelelt, a bibliai zsidó kézművest, aki azért tudta a Szentélyt és berendezését oly tökéletesen elkészíteni, mert eltöltötte őt Isten szelleme. Töltse el Önöket is a zsidó vallás isteni szelleme és ez ösztökélje mindnyájukat tudásuk, tehetségük fejlesztésére, hogy meglássék minden munkájukon, hogy bölcsesség, értelem és belátás vezérli Önöket, meglássék nem csak kezök munkáján, de épp úgy lelki, szellemi működésükön, melyet kifejtenek egymás javára, hitközségünk, és a magyar társadalom haladására.

Hisz az Önök egylete ily magasztos, nemes célból egyesíti Önöket, hogy ahol társaiknál szenvedés, nyomor, betegség üti fel tanyáját, oda Önök emberi segélyt, baráti támogatást, lelki vigasztalást vigyének. Tisztelet és becsület ennek a dicséretes munkának, mely Önöket lelkesíti, mely hozzájárul ahhoz, hogy elismerést szerezzenek az Önök foglalkozásának.

Ily értelemben köszöntöm en a mai örvendetes alkalomból a Bikkur Cholim-egylet derék elnökét, Engel Adolf urat, ki nem csak megalapította az egyletet, de állandóan buzgalommal és odaadással vezeti ügyeit; kívánom neki, hogy eddigi érdemeit mindig ujakkal szaporítsa az egylet felvirágztatására. És köszöntöm a Bikkur Cholim egyes tagjait, azon buzgó ohajjal: „Vajha a Mindenható dicsősége nyugodjék kezeitek munkáján“, hogy a Mindenható áldása tegye sikeressé kezük munkáját a lét küzdelmes harcában, tegye eredményessé szívük-lelkük működését a jóság és emberszeretet szolgálatában.

Isten áldása legyen a Bikkur Cholim-egyleten. Isten áldja és éltesse Önöket és k. családjaikat.

Szabolcsvármegye és a vidék legnagyobb megbízható, legolcsóbb, elsőrangú,

ékszerésóra raktára

Sándor Rezső

Nyiregyháza, Városház-útca 3 sz.

Nagy választékban:

jegygyűrűk,

arany lánczok,

arany órák,

brilliant és gyémántékszerek,

ezüst evőkészletek,

tálcák,

tálak, 1-12-9

girandolok,

készletek,

China ezüst

dísz és háztartási cikkek,

Mesés olcsó árak.

TELEFON 129.

TELEFON 129.

Ujdonságok női ruha díszekben a báli idényre a legnagyobb választékban kaphatók Kohn Ignátz női-, férfi divat és rövidáru üzletében.

Fehér (angora) boát és muffot

3 óra alatt meglepő szépen tisztít,
Gyászruhákat 24 óra alatt fest:

Gabulya Mihály

kelme festő, vegytisztító és plissirozó intézete
Nyiregyháza, Pazonyi-útea 13 szám.
(Zrínyi szálloda udvar.) 646-5 23

Népi és faji jelleg a modern műzenében.*)

Írta: Kardos István.

Beszélnünk kell ami sok tekintetben, de legfőképp fajiság szempontjából szegényes műzenénkről, mert az opera egyetlen műfaj, amelyben valódi nemzeti műzenei termékeink vannak. A szélsőségek hazájában, Magyarországon, sok-sok gátló körülmény, de legfőképpen a sok utat tévesztett, helytelen irányú törekvés, egymással ellentétes felfogások harca kötötte s köti meg kezét a nemzeti Muzsának. Sajátságosan visszas a mi viszonyunk népzeneinkhez, melyről előbb úgy kellett megállapítani, hogy a miénk s sokan még ma se hiszik el. Nem élére állított helyzet e az, hogy a mi legnagyobb zenésznünk, Liszt Ferenc, nem a miénk s hogy éppen ő tagadta meg népzeneink magyar voltát! Talán seholy nem helyezik oly kiélezetten szembe a nemzeti zenét a minden kultur ember közkinccsét képező klasszikus zenével és a modern nyugati műzenével. Ennek magyarázata talán abban lehetséges, hogy faji önállóságunkért vívott folytonos harcunkban a nemzeti lélek a fajiságra emlékeztető minden jelenséget bizakodó szeretettel, féltő aggodalmaskodással tett magáévá s így melengette faji érzésének meleg köntöse alatt sirva vigadó öröms és bánattársát, népzenejét s e szerető féltés ellenségnek tekintett mindent, ami ennek a zenének akár — előnyös — változását eredményezhette volna. De míg ez a kiélezettség egy oldalról a külföldi zene gyűlöletében mutatkozott, más oldalról azt okozta, hogy a haladás színelők kozmopolitáskodó táborá viszont megvetete saját népének zenéjét. E két irány elfogult szélsőségekben nem a célt, a helyes utat! E cél pedig: nemzeti zenénk rejtett kincseit a művészi zene nivójára emelni s részévé tenni az európai műzenének.

A nemzeti műzene magalkotása kettős feladat. Nem külsőségekben, hanem lélekben és hangulatban, a kidolgozási technika minden ágában nemzetinek kell lennie a nemzeti zene produktumának, hogy hallásakor a fajközös laikus azt higgye, hogy amit hall, miben sem különbözik az annyira megrajongott népzenei termékektől; hadd tudjon lelkesedni a magyar hallgató és nekibúsulni, akár Lavotta, meg Bihari hallásakor. — A feladatnak ezen egyik oldalát azonban egyesíteni kell a nemzetközi zenének forma és kidolgozás tekintetében már elért eredményeivel, tehát a műalakok, továbbá ellenpont és modern összhangtan felhasználásával. Ezzel nem mondom ki azt, hogy a virtuskodó, dacos magyart rokkokó parókával, vagy kurtaszáru német nadrággal erőszakosan csuffá kell tenni. Nem hirdetem a nyugateurópai formák egyedül üdvözítő voltát. Ha nem lehet ezekbe szorítani a magyar pszihét, ezekhez és a nemzeti lélekhez alkalmazkodó közvetítő formát kell találni! S itt a legnehezebb követelmény: a kapcsolat megtalálása. Ehhez kell egy magyar Chopin, egy magyar Grieg! Ne kelljen ennek különlegesség gyanánt feltalálni nemzetközi produktumai közt egy-egy magyar csemegét, de legyen egész művészetének, akármily formák közt, bármily programmal működjen is

* Részlet, szerzőnek a Zenelap című folyóiratban megjelenő kitérő tanulmányából.

az, izig-vérig magyar jellege! Nem tagadhatjuk hogy a magyar-zene kissé távolabb eset a közös törzstől, mint az európai népek átlagáé s ép ezért a megoldás itt nehezebb. — Az eddigi kísérletek a nemzeti és nemzetközi követelmény egyikét, vagy másikat feláldozzák. A rapzódziák mindkettőből engednek s sajnos, a külföld ezekben ismeri meg népzeneinket s ezért becsüli valódi értékén alul azt, amit mi elfogult sovinizmusunkkal a világ minden más zenéje mellé helyezzünk azzal a gyakran hallható félszeg osztályozással, hogy „van magyar nóta és van klasszikus“ s lelkesült rövidlátásunk bizony ez a magyar nótát fölébe is helyezi sokszor a „klasszikus“-nak. Pedig, ha várvavárt nemzeti zenésznünk, kinek inventív zseninek is kell lennie, olymódon önti majd a műzenében létjogosult s a létezőkhöz kapcsolódó formába saját magyar verű gondolatait, hogy a mű egységes hangulata a magyarnak oly kedves, sirva vigadó, csupa érzés s mindenképen faji önállással bíró népzenevel közös lesz, akkor nem csak hogy megkapja majd a zenészlég érdeklődését az ismeretlen hangulat, mint ahogy az minden faji zene megismerésénél történni szokott, de nem lehetetlen, hogy nemzeti zenénk a műzene egyetemes fejlődésében irányító hatással lesz. Hisz így van ez most a cseh, orosz és finn zenével, de különösen a skandináv népeknek a magyarnál nem kevésbé külön álló jellegű zenéjének hatásával. De, ahogy minden faji zene hódító hőszenének utját elsimitják, előkészítik a nemzeti zene keresztelőlánosai, úgy mi is bizton remélhetjük faji zenénk mielőbbi győzedelmét azon az alapon, melyet nemzeti zenénk buzgó s körünkben nagynevű munkásai megvetettek. — Erkel Ferenc vezeti ezeknek fénylő hadakutját, mert ő a nemzeti opera terén már megalkotta azt, amit az instrumentális zenében várunk. Erkel Hunyadi László uvertürje megtalálta azt a kapcsolatot, mit a faji műzene mindkét összetevője követel. Előbünk táru a kérdés, mennyiben érte el a Hunyadi-uvertür a nemzeti műzene célját. A felelet az, hogy a Hunyadi-uvertür klasszicitás, szerkezeti gondosság kidolgozási tökéletesség tekintetében kivétel nélkül minden nyitány mellett megállja a helyét. Szerkezete az, ami a nagymesterek nyitányaié, tehát nem po'purri, hanem szonáta. Ezt használta Mozart, Beethoven ilyen a nyitányok mesterének, Mendelssohnnak Szentivánéji álma ez Szép Meluzinája, ilyenek a Weber-uvertürök legszebbjei. Kidolgozásában mesterien polifónikus. hangszerelése egyszerű, de tökéletes.

S most vizsgáljuk az érem másik oldalát! Nem kap-e meg bennünket első ütemétől az utolsóig a kuruc kor zenéjének, a későbbi Lavotta Csermák-kor zenéjének mámorítóan epedő, majd harciasan tüzes, mindig izig-vérig magyar hangulata. Pedig nem alkalmazott közismert magyar hallgatókat, vagy friss csárdásokat, hogy magyar legyen a téma. A lélek magyar benne, az összhang, a ritmus, a hangsúly támasztják magyarosságának izmos épületét. A magyarosság tehát a faji követelmény, ép így jellemzi Erkel minden más munkáját is, szerkezetileg és kidolgozás tekintetében is mindenütt értékes, ha ily tökéletes összeolvadást nem is mutat, mint az említett uvertürben.

Végig haladhatunk bármely operáján s megtalálhatjuk a faji jellegét megnyilatkozni a műzene mindazon tényezőiben, melyeket célkitűzésünknel felsoroltam. S most előttünk áll a kínos kérdés, mért nem hódított teret magának Erkel zenéje az európai műzenében, miért nem lett nemzetközi kincscsé annak ellenére, hogy egyesíti magában a nemzeti műzene mindkét oldalát bármelyiknek lényegesebb feláldozása nélkül.

Azért, mert Középeurópa és Keleteurópa határát, melyet jó darabon a Lajta és Morva vezet, csak már világhírnevet szerzett műalkotás lépheti át. De olykor még ennek is le kell rónia azt a vámot, amit leró minden, a világhírőség stádiumát még el nem ért, bármily tökéletes műalkotás is ez: a meg nem értés és sikertelenség kockázatának a váma. De e tekintetben még Keleteurópa testében is külön vánterület a mi hazánk. (Nincs mit dicsekednünk vele.) Hiszen még az Oroszországból hódító immár világhírű Szanint is megállítottuk,

hogy megharmincadoljuk. És ez a határvámtörvény áll úgy a behozataira, mint a kivitelre.

Addig, míg az Ember tragédiája nevével tele nem kürtöli valaki a világot, ezt a hatalmas alkotást már Bécsben is (barátságos ábrázattal) kudarca viszik. És próbálja meg egy külföldön ismeretlen nevű művész Magyarországon pályáját kezdeni! Hiszen Dohnányi még Budapestig sem jutott el dicsőségben, mielőtt külföldön világhírűvé nem vált. Erkelnek talán életében előbb kellett volna a külfölddel megismerkednie s azután alkotni s a nyugati hírnév megszerzése után osztatlan sikert aratott volna mindkét vánterületen.

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

Orvosiilag javítva. Vese és hólyagbetegségekre, a vesemedenc idült hurutjainál, húzók és fővénnyé képződésné a legutak és a kiválasztó szervek hurutos bálnalmainál kitűnő hatásának bizonyult.

Főraktár:

Wassermann Sámuel

fűszer, déli gyümölcs, üveg és porcellán
nagykereskedőnél Nyiregyháza,
20-10-17

Hirek.

— **Kinevezés.** A budapesti kir. ítélő tábla elnöke Ruhmann Emil nyiregyházi lakos, ügyvédjelöltet a budapesti kir. ítélőtábla területére díjas joggyakornokká nevezte ki.

— **A Tudományos Akadémia új tagja.** Benczur Gyula festőművész, városunknak hírneves szülöttje, a „halhatatlanok“ sorába jut. A Tudományos Akadémia első osztálya ugyanis mint tiszteletbeli tagot kívánja soraiba iktatni. A tudós társaság önmagát tiszteli meg ezzel a választással.

— **A debreczeni színi pályázat.** A legaktuálisabb dolog Nyiregyházán — a debreczeni színház ügye. Lépten-nyomon erről van szó. Még a magas politikánál is jobban érdeklő emberek. Már ez a nagy érdeklődés is mutatja, hogy a debreczeni színház ügyének eldőlésétől sokat, az eddig nyújtott műelvezetnél nagyobbat várnak. A színház új bérletére, amelyre a minap hirdettek pályázatot, eddig csak két ajánkozó akadt. Az egyik Komjáthy János, kassai színigazgató, a másik Zilahy Gyula. Lesz-e hát gyümölcs a fán, amelynek nincs virágja?

— **Megadott szabadalmak.** „Vetítő ernyő mozgó fényképek bemutatása“ és „Eljárás színes mozgófényképek létesítésére“ cím alatt bejelentett találmányok bejegyeztettek a szabadalmi lajstromba. Ezen két érdekes találmányoknak a feltalálója Hlatky-Schlichter Gyula lapunk felelős szerkesztője. A találmányokkal a Projectograph Rt. Budapesten már megkezdte a kísérletezést.

— **A kiskvárdai casino egylet** március hó 5-én saját termeiben sikerültnek ígérkező táncestélyt rendez. Belépő díjak: Személy-jegy 3 kor. Család-jegy 5 kor. Kezdeté este 9 órakor.

— **Ősi magyar lakodalom.** Párját ritkító lakodalmat rendezett Vigh János gazdálkodó a mult héten dögei tanyáján. Albert fia oltárhoz vezette az ősi Belinszky család egyik tagjának hét megyére híres szépségű leányát. A lányos házból a lakodalmas házig diszbandérium vezette a magyar diszbe öltözött arát, aki hat lovas diadalszekéren trónolt. Négy zenekar húzta a Rákóczi-indulót, amikor a beláthatatlan kocsi-tábor, amely kísérté, megindult. A vidék aprajánagyja volt a násznép, amely számára tizenkét ökor husát főzték és sütötték a konyha művészet szabályai szerint. Természetesen megfelelő mennyiségű bor is állott rendelkezésére a lakmározó földmivelő népnek. A lagzin részt vett vagy háromezer ember. Sokan messze-földről jöttek „násznépet“ nézni. Az ifjuság ékes rigmusok kíséretében kínálgatott ételt italt. Felköszöntöket mondtak: Osváth Pál református

Farsangi cikkek

a legjobb ruhadiszek *gasok, legyezők, báli keztyük*

óriási választékban kaphatók:

Menyasszonyi koszoruk és fátyolok.

Stern Sándor
uri, női, divatáru üzletében Pazonyi-u. 2.

telkész és Hrabovszky Guidó országgyűlési képviselő az egyszerű kubikos munkásból ezer hold föld urává lett örömapára, az ilju párra és a lakodalmas népre.

— **Foispani beiktatás.** Debrecenben márc. 3-án iktatták be Domahidy Elemér főispánt ünnepélyesen. Kovács Gyula alispán felolvasta a kinevező okmányt, mely után Veszprémy István a megyei függetlenségi párt nevében tiltakozik az eskütétel ellen, de nem óhajt szavazást provokálni, hanem a főispán nagyrabecsült személyére való tekintettel kivonul pártjával. Domahidy eskütételét és programját viharos tetszés között mondta el, és célul a békés munkát tűzte ki. — Ezután a törvényhatóság nevében Bilthazár Dezső, a tisztviselők nevében pedig Pákozdy Sándor üdvözölte. A városnál hasonló ünnepélyes-éggel ment végbe a beiktatás, ahol Kovács József polgármester tolmácsolta a városnak a kinevezés felett érzett örömet.

— **A Bessenyei Kör** estét 13-án és 14-én tartja meg Göthék közreműködésével.

— **Uj magyar találmány.** Jura Péter dombrádi gyógyszerész „Jura-féle fegyverolaj” címen forgalomba hozta új találmányát, melyről az elismert szaktekintélyek is úgy nyilatkoznak, hogy ezzel a feltaláló nemcsak a vadászoknak, de a magyarságnak is nagy szolgálatot tett, mert készítménye hatás és jóság tekintetében jóval felülmúlja a hasonló műszereket, még a Curolt is, mert nemcsak kitűnően tisztítja a fegyver csövét, hanem megóvja a rozsdától is.

— **Érmekekiosztása.** A tűzoltó-egylet f. hó 12-én osztja ki a 10, 20 és 25 éves szolgálati érmekeket.

— **A Nikelszky-féle alapítvány kamataiért** f. hó 9-éig lehet folyamodni.

— **Jofogás.** Megirtuk annak idején, hogy Szakolyi Ferenc kárára 30 ezer korona értékű ékszereket loptak el. A héten tört aranyat akart Müller János büntetett előéletű ember értékesíteni városunkban, Maleskovits rendőrbiztos letartóztatta, aki 8 órai vallatás után beismerte, hogy Bognár Juliannával együtt követte el a lopást. A jelek szerint más büntettek is terhelik lelküket.

— **Tűz.** Tegnap tüzet jeleztek a laktanyából, ahol a száraz avart gyújtottak fel amelyet a tűzoltóság oltott el. Az ilyen esetek pedig könnyen válhatnak végzetessé.

— **A kereskedők és gazdák köre** márc. 13-án délután közgyűlést tart. A zárszámadás és költségvetés tárgyalása után tisztújítás lesz.

— **Eljegyzés.** Saretz Juliskát eljegyezte Diezházy Barna cs. és kir. huszárorrmester Nyiregyházán, 1910. február hó 28-án.

— **Uj magyar név.** Rausz Lajos, nyiregyházi illetőségű clevelandi (Észak-Amerika) lakos családi nevének „Veselényi”-re kért változtatása megengedtetett.

— **A magyarországi munkások rokkant és nyugdíjegyletének** helybeli fiókja évi rendes közgyűlését március hó 13-án d. u. 3 órakor tartja meg a városháza tanácstermében. Főbb tárgyak: A fiókpénztár választmányának jelentése az elmúlt évről és a fölmentvény megadása. Megüresedett választmányi tagok helyeinek betöltése. A központi évi jelentés előterjesztése és tudomásul vétele s a fiókpénztári küldött megválasztása.

— **Pör egy kuplé miatt.** Érdekes irodalmi perben fog ítélni legközelebb az egyik budapesti járásbíró. Deutsch F. Károly, a közismert szabócéf főnöke, hónapokkal ezelőtt az Országos Iparegyesület közbenjöttével, tekintélyes pályadíjat tűzött ki egy oly terminus technikusnak, mely lehetőleg szabatosan kifejezze cégének azt az intencióját, hogy a nála kapható kész férfiruhák tökéletességükben elérjék a megrendelt ruhák színvonalát. A pályázatra vagy tízezer pályamű érkezett s a díjat az iparegyesület a „rendelésszerűen készült, kész férfiruhák” kifejezésnek ítélte oda. Ez a kifejezés azóta népszerűvé lett s Deutsch megbizta Hetényi Heidelberg Albert ismert zeneszerzőt, hogy a közismert motto felhasználásával kuplét írjon, melyet ő ingyen fog szétküldeni családos vevőknek. A kuplé el is készült, szövegét Hervay Fügyes írta, de Deutsch F. Károly a kézirat

elolvasása után kijelentette, hogy a zeneművet nem fogadhatja el, mert a szövege is, meg a zeneje is — túl pikáns. Hetényi erre a kikötött tiszteletdíjért pert indított Deutsch F. Károly ellen a IV. kerületi járásbíró előtt, mely már legközelebb foglalkozni fog az érdekes ügygel. Valószínű, hogy a kuplét a fővárosi kabarék egyik művésze elfogja énekelni a járásbíró előtt, hogy a bíró helyes véleményét formálhasson magának.

— **Buziási Phönix Párisban.** A párisi árvíz katasztrófa következményeként az orvosok ragályos betegségek fellépésétől tartanak és az inficiált víz ivását eltiltják. Buziásfürdő tulajdonosának, Muschong J. agilitásának sikerült több százezer üveg „Buziási Phönix” viz szállítására szerződnetni és az első több waggonból álló szállítmány már a legközelebbi napokban lesz utnak indítva Párisba. Természetes, hogy ezen örvendetes eredmény elérésénél a híres „Buziási Phönix” kitűnő kvalitása, mint természetes, legtisztább üdítővíz jött figyelembe.

— **Tanonciskolák.** A kereskedelemügyi miniszter rendeletet bocsátott ki valamennyi másodfoku iparhatóságoknak, amelyben felhívja őket, hogy a tanoncoknak községenkénti létszámát az elsőfoku iparhatóságok, illetve az ipartestületek és az iparhatóságok által vezetett tanonclajstromok alapján állapítsa meg s mindazon községekben, ahol a tanoncok száma az 50-et eléri, tanonciskola felállítására iránt a szükséges intézkedéseket késedelem nélkül tegye meg.

— **Fiatalkorú bűnösök felügyelő bizottsága.** Március 1-én lép életbe a fiatalkorú bűnösökre vonatkozó törvény. Ennek rendelkezése érdekében a magy. kir. igazságügyminiszter a fiatalkorú bűnösök a nyiregyházi felügyelő bizottság tagjait nevezte ki. A Budapesti Közlöny múlt szombati száma közli a teljes névsort.

— **Nyilvános köszönet.** A tanyai ág. h. ev. népiskolákban még 1906-ban létesített népkönyvtárak javára a Szabolcsi Hitelbank 50 koronát, a Nyiregyházi általános Hitelintézet 20 koronát, a Szabolcsi Agrár Takarékpénztár 50 koronát adományozott. Ezen adományokért őszinte háláját, fejezi ki Nyiregyháza, 1910. március 3. az Iskolaszék.

— **Nyilvános köszönet.** A kereskedő tanonciskola céljaira a Nyiregyházi Kölcsönös Segélyező Egylet 30 koronát, a Nyiregyházi Takarékpénztár Egyesület 100 koronát, a Nyiregyházi Fűszer- és Gyarmatáru Rt. 50 koronát, a Szabolcsi Hitelbank 50 koronát, a Nyiregyházi Általános Hitelintézet 25 koronát, a Szabolcsi Agrár Takarékpénztár 50 koronát adományozott. Ezen nemes lelkű s évről-évre megújuló adományért az iskola nevében hálás szívvel mond köszönetet Nyiregyháza, 1910. március 3. Ruhmann Andor igazgató-tanító.

— **Uj napilap.** Dr. Pilisy István országos képviselő szerkesztésében március hó 15. ikétől Budapesten új politikai napilap jelenik meg a mely a Justhpártnak lesz a hivatalos organuma.

— **A kiállítási központ és a szabócs-megyei kiállítás.** Az országos magyar kiállítási központ nagybizottsága múlt héten ülést tartott, a melyen Geltéri Mór, ügyvezető főtitkár jelentést tett Magyarországnak a legközelebbi kiállításokon való részvételéről. Jeszenszky Pál szóvá tette, hogy bár a kiállítási központ egyik utóbbi ülésén úgy határozott, hogy a szabócs-megyei gazdasági kiállításon való részvételt ajánlja és a határozathoz a gépgyárosok is hozzájárultak, mégis újabban a gépgyárosok abban állapodtak meg, hogy az 1910. évben rendezendő mezőgazdasági kiállításokon egyáltalán nem vesznek részt. Ez a határozat a magyar ipar jól felfogott érdekében megváltoztató Salzer Lajos felszólalása után a ki azt javasolta, hogy az O. M. G. E. kezdjen e tárgyban közvetlen tárgyalást az érdekeltséggel, az elnök a bizottság hozzájárulásával kimondotta, hogy az elnökség e tárgyban közvetítő eljárást indítson meg.

— **Beszámoló.** Dr. Meskó László városunk országgyűlési képviselője, folyó hó 13-án vasárnap délelőtt 11 órakor a Korona disztermében beszámolót tart, mely iránt érdeklődés mutatkozik.

— **Márciusi emlékünnepe.** A nyiregyházi könyvnyomdászok, építő- és famunkások 1910. március hó 13-án a „Gazdák Otthoná”-ban (Szentmihályi-utca) könyvtárak alapja javára tombola, világposta, konfetti, serpentesa, dal, szavaltat és zártkörű táncmulatsággal egybekötött márciusi ünnepélyt rendeznek. Bélyegdíj: Személy-jegy 1 korona 20 fillér. Csaladjegy 3 korona. Kezdeté este 8 órakor. A legtöbb levelezőlapot felmutató hölgy és ur értékes ajándékban részesül. Felülfizetéseket köszönettel fogad és hirlapilag nyugtáz a rendezőség. — Tombolajegy ára 30 fillér. Az estély műsora a következő: 1. Nyitány. Előadja a zenekar. 2. Forradalom. Irta Csizmadia Sándor. Előadja: Antal Gyula. 3. A magyar szabadsághoz. Irta: Petőfi Sándor. Előadja: Zeke Mariska. 4. Kuplék. Előadja: Kresztlyankó György. 5. Március. Irta: Csizmadia Sándor. Előadja: Urbán Ferenc. 6. Induló. Előadja a zenekar. Műsor után tánc reggelig, melyhez a zenét Kacsari Testvérek jóhírű zenekara szolgáltatja. — Az estélyen jóízű ételek és italokról Dudics József, az Otthon háznagya gondoskodik. — **A visztalásra.**

— **Kerékpáros tűzoltók.** Az önkéntes tűzoltó egyesület hivatásos tagjait kerékpárral látja el. Különösen beválik ez az újítás a szabadnaposok bevonulásánál és a tűzhöz előre küldött tájékoztató legény elindításánál, aki a lovak befogásához és a fecskendők megérkezéséhez szükséges idő alatt kipuhathatja a kurtak fekvését és a veszélyeztetett pontokat.

— **Gyerekek a közkertben.** A kellemes márciusi napok kicsalták a gyerekeket is a fűtött szobákból. A kicsikék előszeretettel tartózkodnak a közkertekben, ahol azzal mulatoznak, hogy betapossák a fűvet, lehántják a fák rügyeit. Rendőrségünk felügyeltet a kertekre és az okozott károkat a kárt okozók szüleivel megfizetteti. — Itt említjük meg, hogy a kert ajtókat és a kerítéseket is rendbe kellene már hozni.

— **Hernyóirtás.** Polgármesterünk újból figyelmezteti a lakosságot a hernyófészkek leszedésére. A mulasztókat 100 koronáig terjedő bírsággal sújtsa.

— **Kiállítás e'omunkálatai** serényen folynak. A majorkortcsma udvarába már áthordták a zöldfakorcsmá udvarába. Az erdőben pedig erősen dolgoznak a terület egyengetésén a pavilonok helyének kimutatásán.

— **A fedeztetési idény** az egész megyében március 1-én kezdetét vette.

— **Eladó gyümölcsfák.** Nyiregyháza város eladja a mintakertben tenyésztett gyümölcsfát. Az eladásiár hirdetés rovatunkban olvasható.

— **Gulya kihajtás.** A császárszállási gulyába kihajtandó állatok eljegyzése f. hó 1-én kezdetét vette, a város elnökvédi hivatalában. Ápril. 15-ike után vidékiek jószágait is felveszik.

— **Árverés az erdőben.** Az árverésen megvásárolt fák árát márc. 26-ig ki kell fizetni, mert a visszahagyott rakások márc. 31-én ismételen eladatnak és az árkülönbözet az első árverésén hajtatik be.

— **A tavaszi haszonállat-vizsgálat.** Nyiregyháza város területén a következő sorrendben lesz megtartva: Március hó 10-én Felsőbadur, Felsőöskút, Királytelki-szőlő, Alsóöskút, Szekeres és Jakusbokorban. 11-én Dankóbokor, Debrő Bedőbokor Halmos, Ferenc és Horvátbokorban. 14-én Varga, Kazarbokor, Markó, Bundásbokor, Lakatos, Bánfibokor és Puposhalom. 17-én Fűzes, Antalbokor, Zámbari, Sváb, Jánosbokor, Vajda, Kovács és Nádasbokorban. 18-án Benkő, Sulyán, Verbőcibokor, Sipos, Tamásbokor, Magyar, Baji és Zöldbokorban. 21-én Salamon, Ujteleki, Polyákbokor, Gerhát, Róka, Cigánybokor, Belfi, Vadas és Nádasibokor. 22-én Szélső, I. Manda és Lócibokor, II. és III. Mandabokor, Rozsrétbokor és Rozsrétszőlőben. 24-én Kordován, Áóbadurbokor, Bálintbokorban és az Alsóban. 31-én Felsősimán és a Nagylaposon Április hó 1-én Kistelekibokor, Kistelekiszőlő Örökösföldek és Alsópázsiton. Varjulapos, Belegradon és Görögszálláson. 7-én a város belterületéről kerületenként, valamint Felsőpázsit, Csugosrész és Örökösföldekről a lovak, szamarak a heti állatvásártéren vizsgálatnak meg.

Ne tétovázzék, ha fáj a feje, hanem használjon azonnal

Beretvás pastillát,

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájás elmulasztja. Orvosok által ajánlva. **Ára 120** Kapható minden gyógyszerárban. — Készíti Beretvás Tamás gyógyszerész, Kispesztén. **!! 3 dobozra ingyen postai szállítás. !!**

— **A más büne.** Többen panaszkodtak szerkesztőségünkbe, hogy az utóbbi időben lábra kapott az, hogy egyes háztulajdonosok behívják az utcáról az iskolás gyerekeket, akik aztán kosztért és pár krajcárát egésznap fát hordanak, kertet ásna. Ez nem csak azért üldözendő, mert a fejletlen gyerekekkel erejüket meghaladó munkát végeztetnek, hanem azért is mert a gyerekek iskolakerülőkké válnak, amin nem segít az sem, hogy a szülőket a más hibájáért — erősen megbüntetik.

— **Othello az Apollóban.** A színház vezetősége azzal óhajtja viszonzni az intelligens közönség érdeklődését, hogy egymásután megszerzi a filmtechnika legnagyszerűbb produktumait. E heti előadásai Schakespeare Othellóját hozza színre a legelkelőbb párisi színházak elsőművészeinek krealásában. Gyönyörűen színezett felvétel részben festői színtereken lejátszva abszolút korhű jelmezekben. A műsor többi száma mint látható, csakis kiváló ujdonságokból van össze állítva: *Virágkorzó Beyruthban.* A beyruthi őszi virágkorzók Európa művelt elemének legbájosabb szórakozását képezik. *A Glima csoport.* A napokban, Budapesten a Royal orfumban oly nagy feltűnéssel és sikerrel vendégszerepelt izlandi atlétákról készült igen sikerült felvételek. *Brémától New-Yorkig.* Uti képek egy moder kivándorlási hajóról. Nagyon szép és látványos ujdonság. Humoros képek *A ki nem tud aludni! Mit mesél a ház? Pali spongyát nyel!* Mind kitűnő kacagtató ujdonságok.

Ügyes varrónő, ki elsőrendű szalonokban dolgozott, ajánlkozik házakhoz varrni. Munkát saját házában is olcsón elvállal. Ösmeretség híján ez uton kéri a m. t. hölgyközönség b. pártfogását. Bodnár Mariska, Nyiregyháza. Holló-u. 34. sz. 2-1

— **Ékszer, órák, ezüstneműt** bizalommal s legolcsóbban csakis az országszerte legjobb hírnevű Lefkovits Arthur és Társa debreczeni cégnél vásárolhatnak. Árjegyzék ingyen. Választékot szívesen küld.

HÁZLEBONTÁS VÉGETT! Most mindenkinek a legjobb alkalom kínálkozik, hogy vásárlását a **KREISLER SIMON** divatvászón-, posztó- és fehérenemű cégnél minden elfogadható árakban beszerezhesse. 8—2

— **Perzsa szőnyegek** nagyválasztékban érkeztek és jutányos áron kaphatók Hoffmann Arthurnál a Bazár épületben.

Gottschlig-féle tearumok, legjobb minőségű kávék, tea 10 százalékkal olcsóbban mint bárhol beszerezhető **HIRSCHLER MÓR** fűszerkereskedőnél Nyiregyházán, Városház-tér 5. — Ugyanott lőpor, vadász- és mindenféle töltékek, játszókártyák és hegedűhurok legolcsóbban árusítanak.

— **Báli és alkalmi ujdonságok** legnagyobb választékban kapható Ungár Lipót divatáruházában Nyiregyházán.

— **Nyomatványokat** csinos kiállításban olcsón és gyorsan készít **Klafter Ignác** legújabb gépekkel és betűkkel felszerelt könyvnyomdája Pazonyi-utca 9.

Felelősszerkesztő és laptulajdonos
Hlatky Schlichter Gyula.

SÍRKÖVEK

mindenféle alakban és nagyságban
legolcsóbb árak mellett kaphatók:

Führer Zsigmond Fiainál

7—52—58 Nyiregyházán,
Vármegyeház-utca 5-dik szám.

Vidéki

nagyobb gépgyár debreceni vezérképviselője, *Hajdu-, Szabolcs- és Szatmár vármegyék részére* jutalék mellett uradalmaknál és gazdáknál bevezetett ügyes deteál elárúsítókat keres. Mezőgazdasági gépek aratógépek és motorokbani szakismeret megkivántatik. Ajánlatok Gépgyár jelige alatt e lap kiadóhivatalába küldendők.

Hirdetmények.

1. A fedeztetési idény március hó 1-én kezdetét vette.

2. Nyiregyháza város tulajdonát képező „Mintakert”-ben az alább felsorolt fák és bokrok kerülnek eladásra.

Venni szándékozók Jánószky Endre városi gazdasági intézőnél válthatják ki a venni szándékolt fákra az utalványt.

Gyümölcsfa:

100 drb körte, darabja . . . . . —80 fill.
300 drb alma, „ . . . . . —80 „
300 drb barack, „ . . . . . —80 „

Lombos fák:

1000 drb Ajlanthus, darabja . . . . . 1— „
1000 drb Acernegundi, darabja . . . . . 1— „
100 drb Koelleuteria „ . . . . . 1— „

Cserjék és bokrok:

100 drb Jázmin, darabja . . . . . —60 „
300 drb Orgona, „ . . . . . —40 „
1000 drb Amorfa, „ . . . . . —40 „
1000 drb Spiria, „ . . . . . —40 „
1000 drb Tamariska, „ . . . . . —40 „
2000 drb Kledicia, „ . . . . . —20 „
1000 drb Simforikorpus fehér boggyó, darabja . . . . . —40 „
200 drb Ribizaura, darabja . . . . . —40 „
200 drb Bourbon, vagy pünkösdi rózsa darabja . . . . . —60 „

3. A császárszállási gulyába kihajtandó állatok előjegyzése a városi számvevősnél a hivatalos órák alatt folyó évi március hó 1-től a helybeliektől elfogadtatnak. A legelődíjak felerészben az előjegyzés alkalmával, másik része pedig augusztus 15-éig fizetendő a város házi pénztárába. Elfogadtatik a legelőre 300 drb ökör, 400 darabig két és egy éves tinó, 6—700 darabig tehén, a szüzugyába pedig 2 és 1 éves üsző 600 darabig. Április hó 15-től hely létében vidékiek is jegyezhetnek.

4. Az erdei vágástérről kiárverelt ták kiváltásának és elhordatásának határidejéül folyó évi március hó 26-ika állapotattik meg. Figyelmeztetnek a vedők, hogy a fa elhordatása iránt a fenti határidőig annyival inkább intézkedjenek, mivel a ki nem váltott fák a vevő terhére és veszélyére folyó évi március hó 31-én nyilvános újabb árverésen *el fognak adatni.*

Nyiregyháza, 1910 febr. 26.
145—3—1 Jánószky Endre,
városi g. intéző.

Meghívó.

A Kereskedők és Gazdák Köre
rendes közgyűlését

a tolyó március hó 13-án, vasárnap,
délután 2 órakor tartja meg, amelyre
a tagok ezuton hivatnak meg.

TÁRGYSOROZAT:

1. Evi jelentés.
2. Zárószámadás, a számvizsgáló bizottság jelentése és javaslata a felmentvények tárgyában.
3. Költségelőirányzat.
4. Korelnök választása.
5. Elnök és két alelnök választása.
6. Ügyész, titkár, három háznagy, pénztáros, ellenőr választása.
7. A választmányi tagok választása.
8. Indítványok.

Nyiregyházán, 1910. március hó 2 án.
Dr. Hoffmann Mórész, Grósz L. H.,
titkár. 153-1-1 elnök.

ROPS

MODELL 1910

1910-es modellünk újításai:

Intenzív lángzó, mely gyorsan forral és kevés szeszt fogyaszt.

Erős alkatrészek, melyek kicserélhetők és tisztíthatók.

Művészi kivitel (modern stílus). Galvanizált bronz színezés. Hozzáadva a „Rops” biztonsági gyors főző eddigi előnyeit, a

„Rops” 1910.

a jelenkor legszebb, leg-tartósabb, legbiztosabb és legtakarékosabb asztali tűzhelye. Ha feldül, elalszik. — A szesz ki nem folyhat.

Ára Budapesten 4 K. Kapható minden szakmába vágó üzletben.

„ROPS”

Fémárnyagár Részv.-társ. Budapest, V, Váci-út 74/42.

Helyi elárúsítók: Ruzsny Pál, Fleiner Lajos, Schvartz Adolf, Wirtschaftfer Ámin.

Képviselők vidéken kerestetnek.

A világ vége!!

Mi lesz május 18-án??

== Szenzációs röpirat! ==

Olvasta már?

Mindenkit érdekel!

Ára 30 fillér. Kapható lapunk kiadóhivatalában.

„ROYAL” szálloda és kávéház megnyitása.

Van szerencsém Nyiregyháza és vidéke intelligens közönséget értesíteni, hogy Nyiregyháza legújabb és legszebb látványosságát, a

„Royal” szálloda és kávéházat

m. hó 22-én kedden megnyitottam.

A szállodában modern kényelemmel be rendezett szobák alnak a t. utazó közönség rendelkezésére mérsékelt árak mellett. Minden vonatnál társaskocsi.

A kávéház fényes helyiségében elsőrendű italok, kitűnő buffet, nagyválasztéku bel- és külföldi lapok, szép és jó tekeasztalok, gyönyörű páholy fülkék, valamint figyelmes és előzékeny kiszolgálásról gondoskodtam.

Midőn még a n. é. közönség szíves pártfogását kérem, előre is ígérem, hogy minden törekvésem az lesz, hogy szíves bizalmukra és pártfogásukra magamat éroemessé tegyem.

Mély tisztelettel:

Kurtág D. Dezső,

a nagyváradai Lloyd kávéház volt tulajdonosa

114 3-2x

UJÜZLET!

MEGNYILT AZ

Alkalmi Áruház

(Hohe cukrázdája mellett a Bessenyei kerttel szemben).

A legújabb Cosztüm szövetek, blous és pongyola kelmék, de Laine, cérna vásznak, kanavászok, damaszt áruk stb. stb. szabott árak mellett nagyválasztékban kaphatók.

A n. é. vevőközönség szíves pártfogását kéri

Salgó Sándor.

Vetnívaló
kétsoros valódi tavasz
"Hanna árpa"
kapható kis mennyiségben is
Baruch Arnold cégnél.

93-1-1

Nyiregyháza város polgármesteri hivatala.
ad. K. 2034/910.

Hirdetmény.

A városi jéggyárban készített műjég árát a képviselő-testület Kgy. 53/1910. számú vég-határozatával a következőkben állapította meg:

I. Darabonként történő vételnél:

- a) egy tömb jég ára a jéggyárban . 30 fill.
- b) " " házhoz szállítva . 40 fill.

II. Előfizetés mellett:

- a) naponként egy tömb jég házhoz szállítva egy hónapra . . . . . 10 K,
- b) naponként egy tömb jég házhoz szállítva öt hónapra . . . . . 40 K.

III. Nagyobb mennyiségnél:

(ha naponként legalább öt tömbre és május 1-től szeptember 30-ig terjedő időre történik a megrendelés)

- a) naponként öt tömb jég házhoz szállítva öt hónapra . . . . . 180 K,
- b) minden további tömb házhoz szállítva öt hónapra . . . . . 36 K.

Azok, akik május 1-től szeptember 30-ig terjedő időre előfizetnek, május 1 előtt, vagy szeptember 30 után, ha ugyanazon mennyiséget legalább 15 napra rendelik meg, erre az időre az előfizetési ár megfelelő hányadát fizetik.

A rendes jégszállítás megkezdése előtt nagyobb, legalább 100 mm. rendelése esetén a jég ára a jéggyárban átvéve métermázsánként 2 korona 20 fillér.

A jégárak úgy a darabonkénti vételnél, valamint a hosszabb időre történő megrendelésnél előre fizetendők.

A megrendelések a városi számvevősnél eszközölhetők (Telefon szám 152).

Azok, akik jégszükségleteiket eddig is a városi műjéggyárból szerezték be, ugyanazon mennyiségre elsőbbséggel bírnak, ha megrendelésüket március hó 22-ig megteszik. Ezen időn túl a megrendelések a jéggyár által előállítható mennyiségig a jelentkezés sorrendjében fogadhatnának el.

Idegen határba szállítandó jégre megrendelések az 1910. évre nem fogadhatnának el. Nyiregyháza, 1910. évi február hó 26.

Májerszky Béla, polgármester.

Szőlőoltványok.

I. oszt. igen szép és duggyökérzetű egy- és kétéves Riparia Portalis és Rupestris Monticola alanyra oltva, 74 különféle bor- és csemegefajtában. Közöttük a „Csaba gyöngye”, mely már július 20-án érett. Ezenkívül Riparia Portalis és Rupestris Monticola sima és gyökeres alanyvesszők. Sima zöldoltványok és peronosporamentes európai sima és gyökeres vesszők. — Kérjünk árjegyzéket, melyet ingyen és bérmentve küld az

Erzsébet-szőlőoltványtelep.

Tulajdonos:

Schmidt Mátyás, Bogáros (Torontálm.)

„Jura-féle fegyverolaj” a legujabb és legjobb

fegyvertisztító szer.

Egy üveg ára 1 korona.

Kapható: Nyiregyházán: Ruzsonyi Pál ur fegyverkereskedésében. Debreczenben: Antalffy G. urnál. Budapesten: Zubek Bertalan és Társa urak fegyverkereskedésében, Muzeum-körut 29., és a feltalálónál: Jura Péter gyógyszerésznél, Dombrádon.

Sirkövek

10 százalékkal olcsóbban mint bárhol

Goldberger Dávidnál,
Nyiregyháza, Vasuti-ut 20.

Bámulatos

hatása van már 2-3 napi használat után a Lányi-LILIOMTEJ-CREMNEK mert a legrövidebb idő alatt eltünteti a szeplőt, műfoltot, pattanásokat és a bőrt bársonysimává és üdévé teszi.

1 tégely ára 1 korona.

1 drb Liliomtej-szappan 1 korona.

1 üveg Lányi liliumtej mosdóvíz 1 K 20 f.

1 doboz Ilona poudér 70 fillér.

K a p h a t ó:

Lányi Dezső

„Magyar Korona” gyógyszerárában
a Városház-tér és Iskola-utca sarkán

MEGNYILT! MEGNYILT!

A főváros-legszebb útvonalán, nyugodt és előkelő helyen. ::

SAVOY NAGYSZALLODA

VIII., József-körut 16. BUDAPEST, VIII., József-körut 16.

A főváros legmodernebb és legujabb szállodája. 120 szoba és szalon. Központi gőzfűtés. Hideg és meleg vízvezeték minden vendégszobában. Lift. Vacuum cleaner. Villanyvilágítás, Társalgó terem. Legnagyobb kényelem. Előkelő étterem és kávéház. Interurban, telefon. Mérsékelt árak, szobák 3 kor.-tól feljebb, fűtés, világítással együtt. Modern egészségügyi tekintetek szerint berendezve. Villamos vasut-közlekedés az összes pályaudvarokkal.

Meteor és Vulkán

folytonzó Meidinger és vaskályhák

francia és német takaréktűzhelyek kál-haerényök, kályhatálcák, szenes bődönök, fáskosarak, olcsóbb és díszesebb kivitelben.

Kerítés sodronyfonat

minden lyukbőség és drótvasságban tuskés huzal, sodrony burgonyakosarak, répakiemelő és répahányó villák, répahántó kések, villanycsengő felszerelés, vadászfegyverek, és forgópisztolyok, töltények, konyha és házfelszerelések. — Répa- és szecska-vágók, ekék és minden a vas szakmához tartozó cikkek a legolcsóbb áron.

FLEINER LAJOS

vaskereskedőnél

Nyiregyházán

(„Korona”-épület, Pazonyi-utca.)

Mindenütt kapható.
Dr. Dralle's
Malattine
elsőrangú szépítő szere.

Malattine-bőrápolószer

Glycerin és mézkeverék. Csodálatos hatású szer bőrkeményedés és bőrrepedés ellen. — Gyorsan gyógyít és bársonypuhává teszi a bőrt. Utazások alkalmával nélkülözhetetlen.

Malattine szappan glycerin és mézzel keverve legjobb szappan.

Malattine púder glycerin és mézzel, utólérhetlen a szépségletben.

Malattine borotváló-szappan glycerin és mézzel kiünő és kellemesen habzó.

Dralle's Malattine borotváló szappan nagyon alkalmas magán borotváló gépekhez.

Kapható minden gyogytarban, drogériákban, fodrászoknál és M. Hoffmann Co. Tetschen a) Elbe főraktárába.

Dunkel V. K.

Felső magyarhoni parketgyár és gőzfűrészes részvénytársaság Kássán.

Ajánlja: kitünő tölgyfából készült sokszorososan kitüntetett parketáit, ugynevezett amerikai, tömör és berakott kockáit jutányos árak mellett. Nedves lakásokba ajánljuk asphaltha rakott parkettáinkat. A lerakás kívánatra gyári lerakók által a legpontosabban történik. Rajzminták díjmentesen. Nagyban kivitel mindenféle.

LICHTMANN VILMOS

czég ajánlja

Nyiregyházán, Széchenyi-tér 3. szám saját háznál épült, dusan felszerelt gépraktárát, mindennemű különleges — legkedveltebb — gazdasági gépek és gőzekék beszerzésére.

Nemkülömben sok évi — és tekintélyes — összekötései folytán külön jelzőbanki ügyosztályt vezet ingatlanokra nyújtandó legelőnyösebb törlesztéses kölcsönök megszerzésére, birtokok eladása parcellázása és ilyenek bérbeadási ügyvitelére.

Üzlet átvétel.

Tisztelettel értesitem a n. é. vevőközönséget, hogy a ::

Jakobovits M. cég üzletét átvettem és

Jakobovits M. utóda ERDÉLYI JÁNOS

törvényszékileg bejegyzett cég alatt fogom tovább vezetni.

Több éven át alkalmam volt a n. é. vevőközönség izlését megismerni, mi által azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy a legmesszebbmenő igényeket is kifogom elégíthetni.

A n. é. vevőközönség szíves pártfogását kérve, vagyok

kitünő tisztelettel

Erdélyi János

115-3-3

Unghváry József

szőlőtelepén és gyümölcsfa-iskolájában
(Cegléd Pestmegye)

ez év **őszén és tavaszán nagyobb mennyiségű** (300-350 ezer darab) nemes gyümölcsfa-csemeté kerül eladásra, 1-5 éves példányokban a következőkből: körte, alma, birs, szilva, őszibarack, kajszinbarack, cseresznye, meggy, eper, savanyu szeder, bollvillei körte, azarol-galagonya, birs, lasponya, mandula, dió, füge, köszméte, ribizke, málna, földi eper (szamóca), ezenfelül szomorú alma, szomorú eper, piramis-eper, gömb akác, piramis-akác stb. csemeték. Ezek árai erősségük szerint 5-30, igen erősek 40-50 kr. Ugyancsak igen nagy mennyiségben kaphatók 1-3 éves nágcsemeték a következőkből: körte, alma, birs, doucin, beszte-reci szilva, cseresznye, fekete meggy, sajmegy (Prunus Mahaleb), sárga barack, mandula, Prunus Myrabolana, galagonya és kökény; ezek árai erősségük szerint 100 drb 80 krtól 1 frt 80 krig, 1000 drb 7 frtól 17 frtig. Lepényfa (Gleditschia triacanthos) és akác, áthatlan sövény készítésére igen alkalmas 1-3 évesek, igen nagy készlet (kb. 3 millió). Ennek ára 1000 drb 3 frtól 8 frtig. Sorfának használható akác 200-220 cm. magas 1 drb 20 kr. 100 drb 18 frt, 1000 drb 170 frt. Ujdonságok a fentnevezett gyümölcsnemekből 1 drb 40-60 kr. Háromszor permetezett, szokvány-minőségű bor- és csemeszőlővessző, teljesen beérett sima 1000 drb 4 frtól 7 frtig, gyökeres 20 frtól 25 frtig.

Tessék árjegyzéket kérni!

A
Legtartal-
masabb,
legelőke-
lőbb
legjobb
n a p i l a p

„Az Ujság”

Budapest.

Egy évre 28 kor.,

télevre 14 kor.,

negyedévre 7 kor.,

1 hónapra 2 kor.

40 f.

Egyes példány ára 10

fill. Vasárnapi szám ára

20 f.

Szabolcsvármegye legnagyobb

= bútoráruháza =

Nyiregyházán, a törvényszék mellett.

Legújabb stílus palissander, mahagoni és fehér fényezett háló és ebédlő berendezések. Angol úri- és női salon garnitúrák.

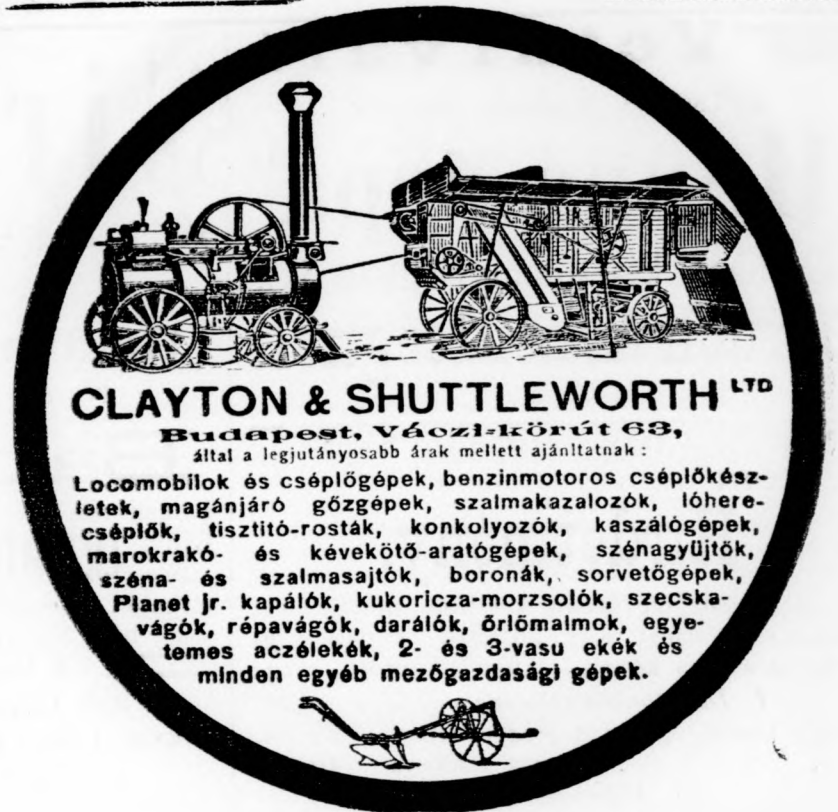
Ebédlő diványok.

Megfelelő árak. Pontos kiszolgálás.

Lefkovits Zsigmond

535-52-54

Hajított fa-, vas- és rézbutor nagy raktára.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD

Budapest, Váci-körút 63,

által a legjutányosabb árak mellett ajánljátanak:

Locomobilok és cséplőgépek, benzinmotoros cséplőkészletek, magánjáró gőzgépek, szalmakaszalók, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálógépek, marokrakó- és kévekető-aratógépek, szénagyűjtők, széna- és szalmasajtók, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, kukoricza-morzsolók, szecska-vágók, répavágók, daráló, őrlőmalmok, egyetemese aczélek, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Képviselet és raktár:

Májerszky Barnabas urnál, Nyiregyháza.

∴ Legtökéletesebb! ∴

Szilárd szerkezet. — Könnyű ∴ kezelés. ∴ Kívánatra díjtalanul bemutatjuk. —

Magyarországi vezérképviselő:

Lukács
Rezső
BUDAPEST,
VI. Teréz-körút 36.

Kényelmes részletfizetésre is ∴ ∴ kapható ∴

teljesen látható irasu

i r ó g é p.

Farsangi

idény alkalmából felhívom a t. vevőközönségnek figyelmét, mélyen leszállított árakon beszerezhető

== ajándék tárgyakra ==

férfi, női fehérneműek, blousok, siphonok, szőrme áruk, diszkotények, keztük, és nagyválasztékban
== mindenféle bőrárak és kézímunkákra ==

KLEIN HERMAN uri és női divatüzlete
Hoche-czukrázda mellett.

Iskola-útca 16 sz. ház
eladó.

Értekezni lehet a tulajdonosnál
Mácsenszky Sámuelnél.

Szólóltvány,

szőlővesszőről és borról nagy képes árjegyzékemet

== I N G Y E N ==

és bérmentve küldöm meg, a ki címét tudatja. Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert ebből megtanulhatja a szőlőtelepítést s e mellett sok szőlőkép van benne. Szólóltványokból és más egyéb európai és amerikai sima és gyökeres vesszőkből, a világhírű Delawareből állandóan több millió készlet eladó olcsó ár mellett. Több ezer elismerő levél, közt több hercegi és grófi uradalomtól.

Cím: Szücs Sándor fia, szőlőtelepe
Bihardiécszeg.